

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/87/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5122207274
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Šulek
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5122207274.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Šuleka a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Jany Vargovej, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, XXX XX D. E. A., právne zastúpeného: Advokátska kancelária LUKAJKA & PARTNERS s.r.o., so sídlom Jesenského 7713/12, 911 01 Trenčín, IČO: 52 471 420, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o zaplatenie 11.094,72 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 49C/70/2022-165 zo dňa 7.3.2023, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., IV. **p o t v r d z u j e .**

Výrok I. a III. rozsudku súdu prvej inštancie zostáva nedotknutý.

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku V. a VI. **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** v tejto časti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. konanie v časti o zaplatenie náhrady skutočnej škody v sume 2.330,04 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.330,04 Eur od 20.05.2022 do zaplatenia, zastavil, výrokom II. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi: a) náhradu skutočnej škody v sume 1.637,43 eur pozostávajúcej z trov obhajoby, b) náhradu skutočnej škody v sume 2.030,52 Eur pozostávajúcej z nákladov za vzdelanie, a to spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.667,95 Eur od 20.05.2022 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, výrokom III. žalobu v časti o zaplatenie náhrady skutočnej škody v sume 96,73 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 96,73 Eur od 20.05.2022 do zaplatenia zamietol, výrokom IV. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.000,- Eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, výrokom V. žalobu v zostávajúcej časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 4.000,- Eur zamietol a výrokom VI. žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 31,60%.

2. Súd prvej inštancie vychádzal z nasledovného skutkového stavu: uznesením Okresného riaditeľstva policajného zboru SR, ČVS: ORP-481/2-VYS-CA-2016 Čadca zo dňa 18.08.2016 bolo začaté trestné stíhanie pre zločin poškodzovanie cudzej veci podľa ust. § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona preto, že dňa 17.08.2016 okolo 23:50 v D. E. A., časť F. G. vedľa prístupovej cesty do lesného porastu neznámy páchatel' nezisteným spôsobom mal založiť požiar odstaveného traktora továrenskej značky ZETOR 8441 Proxima, majiteľa H. F., nar. XX.XX.XXXX a následne podpáliť hneď vedľa stojaci pracovný stroj továrenskej značky Caterpillar, CAT D6R2, majiteľa Doprava a služby, K & T, spol. s.r.o., so sídlom Čadca, potom prejsť vzdialenosť cca 300 metrov smerom popod lesný porast, kde mal

podpáliť odstavený pracovný stroj továrenskej značky LKT 81 Turbo, majiteľa I. J., bytom K. L. XX, čím mal spôsobiť celkovú škodu vo výške 35 500,- eur. Trestné stíhanie malo byť začaté vykonaním neodkladného a neopakovateľného úkonu, a to ohliadkou miesta požiaru (podľa uznesenia na č. I. 10 spisu).

Uznesením Ministerstva vnútra SR, sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby Stred zo dňa 09.03.2017, ČVS: SKIS-72/OISS-V-2017 bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie pre zločin poškodzovanie cudzej veci podľa ust. § 245 ods. 1, 3 písm. a) Trestného zákona spáchaného v spolupáchateľstve, lebo zistené skutočnosti mali nasvedčovať tomu, že dňa 17.08.2016 o 18:09 hod. v G. M., na ulici K. L. XXXX, D. E. A. spoločne s obvineným N. F. mali zakúpiť 1 ks litrového prírodného lampového oleja spolu s 2 ks pevného podpaľača zn. PEPO a následne okolo 23:50 hod. v D. E. A., časť F. G. vedľa prístupovej cesty do lesného porastu prostredníctvom uvedených vecí mali založiť požiar odstaveného traktora továrenskej značky ZETOR 8441 Proxima, ev. č. CA894AC, majiteľa H. F., nar. XX.XX.XXXX a následne podpáliť hneď vedľa stojaci pracovný stroj továrenskej značky Caterpillar, CAT D6R2, majiteľa Doprava a služby, K & T, spol. s r.o., IČO, so sídlom Čadca, potom prejsť vzdialenosť cca 300 metrov smerom popod lesný porast, kde mali podpáliť odstavený pracovný stroj továrenskej značky LKT 81 Turbo, majiteľa I. J., E., K., čím mali spôsobiť celkovú škodu vo výške 47.893,- eur (podľa uznesenia na č. I. 11 – 13 spisu, uznesenie ďalej aj len „uznesenie o vznesení obvinenia“). Žalobca proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť nepodal.

Dňa 24.07.2017 podal na Okresnom súde Žilina prokurátor Okresnej prokuratúry Žilina na žalobcu a N. F. obžalobu pre skutok opísaný v uznesení o vznesení obvinenia (obžaloba na č. I. 14 – 16 spisu, ďalej aj len „obžaloba“). Okresný súd Žilina vydal trestný rozkaz, sp. zn. 36T/89/2017 zo dňa 19.12.2017, ktorým uznal vinu žalobcu a N. F. zo skutku uvedeného v obžalobe, žalobcovi bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieňaným odkladom a určením skúšobnej doby s probačným dohľadom nad jeho správaním v trvaní 4 roky. Žalobcovi zároveň bola trestným rozkazom uložená povinnosť nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu a v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie, ako aj nahradiť spôsobenú škodu (trestný rozkaz na č. I. 17 – 18 spisu, ďalej aj len „trestný rozkaz“). Žalobca podal proti trestnému rozkazu dňa 23.01.2018 odpor, čo vyplýva z č. I. 19 spisu. Rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 12.08.2021, sp. zn. 36T/89/2017 bol žalobca stíhaný pre zločin poškodzovania cudzej veci spod obžaloby oslobodený, pretože nebolo preukázané, že skutok spáchali obžalovaní (rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 36T/89/2017 na č. I. 20 – 26 spisu, ďalej označený ako „Rozsudok“). Uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 26.11.2021, sp. zn. 36T/89/2017 samosudkyňa zobrala na vedomie späťvzatie odvolania prokurátorom Okresnej prokuratúry Žilina voči rozsudku z 12.08.2021 (uznesenie na č. I. 27 spisu). V odpovedi na žiadosť o predbežné prerokovanie nároku žalobcu podanej dňa 31.03.2022 Generálna prokuratúra SR dňa 19.05.2022 oznámila žalobcovi, že neboli zistené zákonné podmienky pre uspokojenie nároku žalobcu uplatneného v žiadosti a preto žiadosť ako nedôvodnú odmietla (č. I. 37 spisu).

V posudku Ministerstva vnútra SR, sekcia personálnych a sociálnych činností a osobného úradu, Strednej odbornej školy Policajného zboru O., školský odbor, č. SOŠP-ŠO-137/2017 zo dňa 18.04.2017 sa uvádza, že žalobca, poslucháč XX. behu X mesačného pomaturitného kvalifikačného štúdia v Strednej odbornej škole Policajného zboru O. bol v prípravnej štátnej službe zaradený ako referent oddelenia železničnej polície Policajného zboru Žilina, odboru železničnej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline. Do služobného pomeru príslušníka Policajného zboru mal byť prijatý ku dňu 01.10.2016 k získaniu základného policajného vzdelania na 8 mesačné pomaturitné kvalifikačné štúdium v SOŠ PZ O. ku dňu 10.10.2016. Žalobca mal počas štúdia dosahovať dobré študijné výsledky, disciplinárne trestaný ani odmeňovaný v priebehu štúdia nebol. Počas celej doby štúdia sa žalobca mal javiť ako bezproblémový poslucháč tichej povahy, zadané úlohy si plnil riadne a včas. Dňa 10.03.2017 mala byť do SOŠ PZ O. doručená písomnosť z odboru inšpekčnej služby Stred úradu inšpekčnej kontroly a inšpekčnej služby MV SR pod č. p.: ČVS-SKIS-72/OISS-V-2017. V písomnosti malo byť riaditeľovi SOŠ PZ O. oznámené, že voči žalobcovi bolo uznesením PZ zo dňa 09.03.2017 vznesené obvinenie za poškodzovanie cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona spáchaného v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona. Na základe uvedených skutočností bol žalobcovi zrušený služobný pomer v skúšobnej dobe zo strany nadriadeného podľa § 190 zákona o štátnej službe (posudok je súčasťou pripojeného trestného spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 36T/89/2017 na č. I. 383 spisu). Výzvou Ministerstva vnútra SR číslo CPZA-OU-2018/006227-018 zo dňa 16.03.2018 na úhradu pohľadávky po lehote splatnosti bol žalobca vyzvaný k zaplateniu dlžnej čiastky vo výške 2.030,52 Eur, ktorú mal byť povinný uhradiť na základe dohody o náhrade nákladov na vzdelanie č. p.: SOŠP-54-006/2017 (výzva na úhradu pohľadávky po lehote splatnosti na č. I. 49 spisu). Oznámením o konsolidácii a výzvou na plnenie Slovenskej konsolidačnej, a.s. zo dňa 15.11.2019, č.: 217733/OSP

II/2019 bolo žalobcovi oznámené, že na základe zmluvy o vymáhaní pohľadávok štátu č. 11/2019/MV SR uzatvorenej medzi MV SR v postavení správcu pohľadávky štátu a Slovenskou konsolidačnou, a.s. postúpil správca na SK, a.s. právo uplatňovať a vymáhať (konsolidovať) pohľadávku štátu, ktorú voči žalobcovi evidoval na základe rozhodnutia vnútorného odboru SOŠ PZ sekcie personálnych a sociálnych činností a osobného úradu MV SR č. SOŠP-54-003/2017 zo dňa 07.04.2017 – pohľadávka vo výške 2.030,52 eur, na základe čoho bol žalobca vyzvaný na zaplatenie dlžnej sumy v termíne do 05.12.2019 (oznámenie o konsolidácii a výzva na plnenie na č. I. 50 spisu).

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa nasledovných ustanovení právnych predpisov: Podľa § 3 ods. 1 písm. a), § 4 ods. 1 písm. b), f), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1 a 2, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1 až 4, § 18 ods. 1 a 3, § 19 ods. 1 až 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej označený aj ako „zákon č. 514/2003 Z. z.“), podľa § 11, § 13 ods. 1 až 3, § 420 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj len „OZ“), podľa § 1 ods. 3 a 4, § 12 ods. 3 písm. b), § 14 ods. 1 písm. c), § 15, § 16 ods. 3 a 4, § 17 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej aj len „Vyhláška“), podľa § 7 ods. 1, 2, 4, 5, zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách (ďalej aj len „zákon o CN“), podľa § 1 písm. b) opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 143/2019 Z.z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách, podľa § 143 ods. 1, § 143 ods. 2 písm. a), § 142b ods. 4, § 144 zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej aj len „zákon o štátnej službe“).

4. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca vzal žalobu v časti uplatnenej náhrady skutočnej škody spočívajúcej v náhrade trov obhajoby vo výške 2.330,04 eur späť, s čím žalovaný súhlasil, preto pri aplikácii ust. § 145 ods. 2, § 146 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj len „CSP“) konanie v tejto časti zastavil. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že uznesením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky ČVS: SKIS-72/OISS-V-2017 zo dňa 09.03.2017 bolo vznesené obvinenie voči žalobcovi pre zločin poškodzovania cudzej veci a následne vo veci podal dňa 24.07.2017 prokurátor Okresnej prokuratúry Žilina na Okresný súd Žilina obžalobu na žalobcu pre zločin poškodzovania cudzej veci, čo určuje GP SR za orgán konajúci vo veciach týkajúcich sa zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v mene štátu, a to s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 1 písm. b) bod 1. v spojení s ust. § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z.z. S ohľadom na uvedené mal za to, že Generálna prokuratúra Slovenskej republiky bola správne označená ako orgán konajúci v mene štátu vo veci náhrady škody uplatnenej v tomto konaní. Titul, na základe ktorého sa žalobca domáha svojho nároku v tomto konaní je uznesenie o vznesení obvinenia voči žalobcovi zo dňa 09.03.2017 sp. zn. ČVS:SKIS-72/OISS-V-2017 vydané MV SR, Sekcia kontroly a inšpekčnej služby, Úrad inšpekčnej služby Stred, Odbor inšpekčnej služby, Banská Bystrica v spojitosti s podanou obžalobou prokurátora sp. zn. 4Pv 181/16/551 zo dňa 24.07.2017. Súd prvej inštancie pri posudzovaní žalobou uplatneného nároku vyplývajúceho zo žalobcom označeného rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. vychádzal z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to právnych záverov uvedených v uznesení NS SR zo dňa 18.08.2010, sp. zn. 4 M Cdo 15/2009, podľa ktorých: „základným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z. je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom. Pre správnu interpretáciu tohto ustanovenia nestačí vychádzať len z jeho jazykového znenia a doslovného gramatického výkladu, ale je nevyhnutné uplatniť výklad systematicky a teleologicky. Z hľadiska systematického výkladu možno dospieť k záveru, že aplikácia § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. prichádza do úvahy aj v prípade zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Z hľadiska teleologického výkladu nemožno lipnúť na formálnom zrušení (zмене) namietaného nezákonného rozhodnutia, ale je potrebné splnenie tejto podmienky vykladať extenzívne. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. účinného od 1. júla 2004 a rovnako aj podľa predtým platného zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“) účinného do 30. júna

2004. Ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Tieto závery prijaté v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb. sú aj po zmene právnej úpravy stále použiteľné., a uvedených v rozsudku NS SR z 30.03.2011, sp. zn. 3 Cdo 194/2010, podľa ktorých: „zákon č. 514/2003 výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. Judikatúra dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úvahy zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, a to z úpravy zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania.“ V ďalšom poukázal na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13.12.2016 sp. zn. I. ÚS 540/2016 a v ňom vyjadrený právny názor, podľa ktorého ak sa trestné stíhanie konkrétnej osoby skončilo vydaním oslobodzujúceho rozsudku bez ohľadu na dôvod, pre ktorý sa tak stalo, uznesenie, ktorým bolo obvinenému vznesené obvinenie, je potrebné považovať za takýchto okolností vždy za nezákonné a zasahujúce do základných práv jednotlivca. S ohľadom na ustálenú rozhodovaciu prax súdov vyššieho stupňa súd prvej inštancie konštatoval, že nakoľko výsledkom trestného stíhania vedeného voči žalobcovi bolo právoplatné rozhodnutie súdu o jeho oslobodení spod obžaloby, je potrebné považovať za nezákonné rozhodnutie uznesenie o vznesení obvinenia, pričom rozhodujúcim je, že trestné stíhanie žalobcu pokračovalo aj pred súdom v dôsledku prokurátorom podanej obžaloby. Ako bolo vyššie citované v rozhodnutiach súdov, nemožno lipnúť na striktnom formálnom výklade „zrušenia alebo zmene nezákonného rozhodnutia“ a je potrebné zdôrazniť, že pri trestnom stíhaní žalobcu, ktoré skončilo jeho právoplatným oslobodením spod obžaloby, je potrebné analogicky vychádzať zo zákonnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Súd prvej inštancie konštatoval, že sa neposudzuje správnosť rozhodnutia orgánu štátu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniel, ale rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Na základe vyššie uvedených hľadísk dospel k záveru, že žalobca správne označil titul, z ktorého odvodzoval svoje nároky v tomto spore, keď poukazoval na nezákonne vedené trestné stíhanie. Žalovaný v rámci svojej obrany tvrdil, že na priznanie nároku žalobcovi nie sú splnené zákonné podmienky uvedené v ustanovení § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., keďže voči uzneseniu o vznesení obvinenia voči žalobcovi zo dňa 09. 03. 2017 žalobca nepodal opravný prostriedok (sťažnosť). Súd prvej inštancie v súvislosti s uvedenou námietkou poukázal na rozhodnutie veľkého senátu NS SR z 24.10.2022 sp. zn. 1VCdo/2/2022, ktorý je záväzný pre všetky senáty Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Podľa uvedeného rozhodnutia veľkého senátu NS SR, splnenie podmienky podať riadny opravný prostriedok v zmysle ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov sa nevyžaduje, ak bol žalobca spod obžaloby oslobodený. Okresný súd sa s rozhodnutím Veľkého senátu NS SR stotožnil, keďže jeho východiskom bola tá skutočnosť, že v prípade zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania zákon č. 514/2003 Z. z. výslovne neupravuje právo na náhradu škody v prípade trestného stíhania a so zreteľom na to, že podstata nároku na náhradu škody sa v tomto prípade neviaže na nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného konania, zmyslu a účelu ustanovenia § 6 ods. 1 v spojení s ods. 2 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z. zodpovedá taká interpretácia, v zmysle ktorej rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia na základe podaného riadneho opravného prostriedku podľa osobitného predpisu (sťažnosť podľa Trestného poriadku) má aj oslobodzujúci rozsudok vydaný z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným. Priznanie náhrady škody v týchto konaniach nie je navyše podmienené neúspešnosťou podanej sťažnosti proti rozhodnutiu (uznesenie o vznesení obvinenia), ktoré sa neskôr stalo nezákonným a to, že prokurátor tým, že podal obžalobu, dal najavo svoje presvedčenie o dôvodnosti a zákonnosti začatého trestného stíhania, odôvodňuje vychádzať z predpokladu, že obvineného sťažnosť by bola neúspešná aj keby ju podal. Trvanie preto na doslovnom výklade § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. by bolo prejavom uprednostnenia formalizmu pred účelom a teleologickým cieľom dotknutej regulácie. Všeobecný súd pri svojom rozhodovaní nie je doslovným

znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, dokonca sa musí od doslovného znenia právneho textu odchýliť v prípade, ak to vyžaduje zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že k uvedenému rozhodnutiu Najvyšší súd SR pristúpil po tom, ako v predchádzajúcich rozhodnutiach NS SR bolo ustanovenie § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v prípadoch uplatňovania nárokov na náhradu škody spôsobenej trestným stíhaním v prípade oslobodzujúceho rozsudku vykladané zo strany senátov najvyššieho súdu rozdielnym spôsobom. S ohľadom na túto naznačenú rozhodovaciu prax NS SR ako súdu vyššej inštancie súd uzavrel, že skutočnosť, že žalobca nepodal sťažnosť voči uzneseniu o vznesení obvinenia MV SR ČVS: SKIS-72/OISS-V-2017 zo dňa 09. 03. 2017 nemožno považovať za nesplnenie zákonnej podmienky uvedenej v ust. § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., keďže by to odporovalo zmyslu a účelu predmetného zákona, ako aj doterajšej rozhodovacej súdnej praxe, ktorá je ustálená na aplikácii zákona č. 514/2003 Z. z. aj v prípadoch nezákonného trestného stíhania, ktoré vyústilo do právoplatného oslobodzujúceho rozsudku (bod 65. tohto odôvodnenia rozsudku).

5. Po vysporiadaní sa s otázkou, či sú splnené podmienky na priznanie nároku, súd prvej inštancie sa zaoberal prvým z nárokov na náhradu škody, ktorý si žalobca uplatňoval, a to skutočnou škodou, ktorá mu mala vzniknúť v súvislosti s nezákonným trestným stíhaním z titulu trov obhajoby. § 18 zákona č. 514/2003 Z. z. pritom výslovne uvádza, že do náhrady škody patrí aj náhrada účelne vynaložených trov právneho zastúpenia, ktoré vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, pričom súčasťou trov je aj odmena za zastupovanie advokátom, ktorá sa má určiť ako tarifná odmena advokáta podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. Mal za nesporné (žalovaný to nepopieral), že žalobcu v trestnom konaní zastupoval obhajca, ktorý ho zastupoval aj na pojednávaniach, ktoré sa v trestnej veci konali. Túto skutočnosť mal súd preukázanú aj z pripojeného trestného spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 36T/89/2017. Žalobca si uplatňoval trovy obhajoby za úkon jeho obhajcu – účasť na pojednávaní konanom pred súdom dňa 08.11.2019, a to za dvakrát dve začaté hodiny. Z č. I. 480 – 496 súdneho spisu sp. zn. 36T/89/2017 mal súd preukázané, že hlavné pojednávania trvalo dňa 08.11.2019 od 8,30 hod – 11,25 hod. a obhajca žalobcu (P. P. Q., O., advokát a konateľ Advokátskej kancelárie LUKAJKA & PARTNERS s.r.o.) sa ho zúčastnil. Mal za odôvodnené si za tento úkon uplatňovať tarifnú odmenu advokáta s poukazom na ustanovenie § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. dvakrát, keďže úkon trval nad dve hodiny. Základnou sadzbou tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby ak ide o trestný čin poškodzovania cudzej veci podľa ust. § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a), ktorého horná hranica prevyšuje 5 rokov a neprevyšuje 10 rokov je jedna osmina výpočtového základu, pričom bolo potrebné pri výpočte tarifnej odmeny podľa ust. § 1 ods. 3 vyhlášky zobrať do úvahy výpočtový základ, ktorý o tri roky predchádza určujúcemu výpočtovému základu s poukazom na ust. § 1 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., pri úkone z 8.11.2019, keďže išlo o zastupovanie žalobcu v trestnom konaní súd preto do úvahy zobral 1/8 výpočtového základu z roku 2016, t.j. $107,25 \text{ eur} \times 2 = 214,50 \text{ eur}$. Režijný paušál podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. bol v roku 2019, keďže v tomto roku bol úkon realizovaný vo výške 9,80 eur. Keďže advokát cestoval z miesta sídla (Trenčín) do miesta pojednávania (Žilina), patrí mu podľa vyhlášky aj náhrada za stratu času, a to v trvaní 4 polhodiny, čo zodpovedá času strávenému cestovaním do miesta pojednávania a späť podľa počtu kilometrov (162 km tam a späť), t.j. $1/60 \text{ výpočtového základu za rok } 2019 \times 4 = 16,33 \times 4 = 65,32 \text{ eur}$. Cestovné bolo s prihliadnutím na predložený doklad – osvedčenie o evidencii (technický preukaz) osobného motorového vozidla značky Škoda Superb evidovaného na vlastníka Adv. kanc. LUKAJKA & PARTNERS s.r.o., v ktorom bola uvedená spotreba paliva 4,5 l/100 km, druh paliva - nafta (podľa č. I. 65 spisu), priemerné ceny pohonných látok v týždni (04.11.2019 – 10.11.2019) podľa údajov štatistického úradu SR na č. I. 68 spisu vo výške 1,243 eur/l motorovej nafty, počtu kilometrov z miesta sídla advokáta do miesta pojednávania a späť podľa všeobecne verejne dostupných skutočností napr. aj na internetovej stránke vzdialenosti.sk (162 km), pričom žalovaný účinne nepoprel dĺžku cestu z miesta sídla advokáta do miesta pojednávania, ako ani čas strávený cestovaním advokáta z miesta sídla do miesta pojednávania (uvedené platí aj vo vzťahu k úkonom špecifikovaným v bodoch 69. – 72. tohto rozsudku), vypočítané ako $(4,5 \times 1,243 : 100 + 0,193) \times 162 = 40,33 \text{ eur}$. Do výpočtu cestovného bola s prihliadnutím na odkaz uvedený v ust. § 16 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., podľa ktorého sa na výšku cestovných výdavkoch vzťahuje zákon o cestovných náhradách zahrnutá s poukazom na ust. § 7 ods. 1, 2 zákona o cestovných náhradách v spojení s ust. § 1 písm. b) opatrenia MPSVaR SR č. 143/2019 Z. z. aj suma základnej náhrady za každý 1 km vo výške 0,193 eura. Účelná odmena vypočítaná podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. za účasť na pojednávaní dňa 08.11.2019 bola vypočítaná v sume 329,95 eur ($214,50 + 9,80 + 65,32 + 40,33$). Súd mal preukázanú fakturáciu predmetnej odmeny zo strany obhajcu na č. I. 40 spisu, a to na základe faktúry č. PO2019031 vystavenej dňa 04.11.2019, splatnej dňa 04.11.2019 a uhradenie

predmetnej odmeny zo strany žalobcu čiastočným výpisom z účtu na č. I. 54 spisu, z ktorého vyplýva, že z majetkovej sféry žalobcu odišla dňa 03.11.2019 platba vo výške 450 eur. Žalovaný vykonanie úhrady predmetnej faktúry zo strany žalobcu nepopieral, aj s prihliadnutím na túto skutočnosť mal súd preukázanú úhradu sumy vo výške 329,95 eur (vychádzajúc z toho, že žalobca vykonal síce úhradu vo vyššej výške, avšak súd vychádzal z výpočtu účelne vynaložených trov s poukazom na ustanovenie § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z.). Ďalší úkon, za ktorý žalobcu uplatňoval trovy obhajoby bola účasť obhajcu na pojednávaní v trestnom konaní dňa 31. 01. 2020. Z č. I. 525 – 536 pripojeného súdneho spisu sp. zn. 36T/89/2017 mal súd preukázané, že hlavné pojednávania trvalo dňa 31.01.2020 od 8,30 hod – 10,10 hod, a obhajca žalobcu sa ho zúčastnil. Základnou sadzbou tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna osmina výpočtového základu, pričom bolo opätovne potrebné pri výpočte tarifnej odmeny podľa ust. § 1 ods. 3 vyhlášky zobrať do úvahy výpočtový základ, ktorý o tri roky predchádza určujúcemu výpočtovému základu s poukazom na ust. § 1 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., pri úkone z 31.01.2020, keďže išlo o zastupovanie žalobcu v trestnom konaní súd preto do úvahy zobral 1/8 výpočtového základu z roku 2017, t.j. 110,50 eur. Režijný paušál podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v roku 2020 vo výške 10,62 eur. Keďže advokát cestoval z miesta sídla (Trenčín) do miesta pojednávania (Žilina), patrí mu podľa vyhlášky aj náhrada za stratu času, a to v trvaní 4 polhodiny, čo zodpovedá času strávenému cestovaním podľa odôvodnenia uvedeného v bode 69. tohto rozsudku, t.j. 1/60 výpočtového základu za rok 2020 $\times 4 = 17,70 \times 4 = 70,80$ eur. Cestovné bolo s prihliadnutím na predložený doklad – osvedčenie o evidencii (technický preukaz) osobného motorového vozidla značky Škoda Superb evidovaného na vlastníka Adv. kanc. LUKAJKA & PARTNERS s.r.o., v ktorom bola uvedená spotreba paliva 4,5 l/100 km, druh paliva - nafta (podľa č. I. 65 spisu), priemerné ceny pohonných látok v týždni (27.01.2020 – 02.02.2020) podľa údajov štatistického úradu SR na č. I. 67 spisu vo výške 1,229 eur/l motorovej nafty, počtu kilometrov z miesta sídla advokáta do miesta pojednávania a späť (162 km) vypočítané ako $(4,5 \times 1,229 : 100 + 0,193) \times 162 = 40,18$ eur. Účelná odmena vypočítaná podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. za účasť na pojednávaní dňa 31.01.2020 bola vypočítaná v sume 232,10 eur (110,50 + 10,62 + 70,80 + 40,18). Súd mal preukázanú fakturáciu predmetnej odmeny zo strany obhajcu na č. I. 42 spisu, a to na základe faktúry č. PO2020006 vystavenej dňa 15.01.2020, splatnej dňa 15.01.2020 (ktorá bola vystavená aj za osobné zastupovanie na súdnom pojednávaní) a uhradenie predmetnej odmeny zo strany žalobcu čiastočným výpisom z účtu na č. I. 56 spisu, z ktorého vyplýva, že z majetkovej sféry žalobcu odišla dňa 14.01.2020 platba vo výške 700 eur. Žalovaný vykonanie úhrady predmetnej faktúry, na základe ktorej žalobca platil advokátovi aj za zastupovanie na pojednávaní dňa 31.01.2020 zo strany žalobcu nepopieral, aj s prihliadnutím na túto skutočnosť ako aj na vyššie uvádzané podklady mal súd preukázanú úhradu sumy vo výške 232,10 eur, ktorú si za tento úkon žalobca v spore uplatňoval (vychádzajúc z toho, že žalobca vykonal síce úhradu vo vyššej výške, avšak súd vychádzal z výpočtu účelne vynaložených trov s poukazom na ustanovenie § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z.). Žalobca si uplatňoval trovy obhajoby aj za účasť obhajcu na pojednávaní v trestnom konaní dňa 22.05.2020. Z č. I. 587 – 597 pripojeného súdneho spisu sp. zn. 36T/89/2017 mal súd preukázané, že hlavné pojednávanie trvalo dňa 22.05.2020 od 8,30 hod – 10,50 hod, a obhajca žalobcu sa ho zúčastnil. Základnou sadzbou tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna osmina výpočtového základu, pričom podľa ust. § 1 ods. 3 vyhlášky súd zobral do úvahy výpočtový základ, ktorý o tri roky predchádza určujúcemu výpočtovému základu s poukazom na ust. § 1 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., pri úkone z 22. 05. 2020 je to 1/8 výpočtového základu z roku 2017, t.j. 110,50 eur $\times 2 = 221$ eur, keďže úkon trval viac ako dve hodiny. Režijný paušál podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. bol v roku 2020 vo výške 10,62 eur. Advokát cestoval z miesta sídla advokátskej kancelárie do miesta pojednávania, čomu zodpovedá náhrada za stratu času v trvaní 4 polhodiny, čo zodpovedá času strávenému cestovaním do miesta pojednávania a späť podľa počtu kilometrov (162 km tam a späť), t.j. 1/60 výpočtového základu za rok 2020 $\times 4 = 17,70 \times 4 = 70,80$ eur. Cestovné bolo s prihliadnutím na predložený doklad – osvedčenie o evidencii (technický preukaz) osobného motorového vozidla značky Škoda Superb evidovaného na vlastníka Adv. kanc. LUKAJKA & PARTNERS s.r.o., v ktorom bola uvedená spotreba paliva 4,5 l/100 km, druh paliva - nafta (podľa č. I. 65 spisu), priemerné ceny pohonných látok v týždni (18.05.2020 – 24.05.2020) podľa údajov štatistického úradu SR na č. I. 67 spisu vo výške 1,011 eur/l motorovej nafty, počtu kilometrov z miesta sídla advokáta do miesta pojednávania a späť (162 km) vypočítané ako $(4,5 \times 1,011 : 100 + 0,193) \times 162 = 38,48$ eur. Účelná odmena vypočítaná podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. za účasť na pojednávaní dňa 22.05.2020 bola vypočítaná v sume 340,90 eur (221 + 10,62 + 70,80 + 38,48). Súd mal preukázanú fakturáciu predmetnej odmeny zo strany obhajcu na č. I. 43 spisu, a to na základe faktúry č. PO2020115 vystavenej dňa 15.06.2020, splatnej dňa 15.06.2020 (ktorá bola vystavená za osobné zastupovanie na súdnom pojednávaní), a uhradenie predmetnej odmeny zo strany žalobcu čiastočným výpisom z účtu na č. I. 57 spisu, z ktorého vyplýva, že z majetkovej sféry žalobcu odišla dňa

15.06.2020 platba vo výške 400 eur. Žalovaný vykonanie úhrady predmetnej faktúry, na základe ktorej žalobca platil advokátovi za zastupovanie na pojednávaní dňa 22.05.2020 zo strany žalobcu nepopieral, aj s prihliadnutím na túto skutočnosť ako aj na vyššie uvádzané podklady mal súd preukázanú úhradu sumy vo výške 340,90 eur, ktorá zodpovedá tarifnej odmene advokáta, na ktorú má žalobca nárok s poukazom na ust. § 18 zákona č. 514/2003 Z. z. (vychádzajúc z toho, že žalobca vykonal síce úhradu vo vyššej výške, avšak súd vychádzal z výpočtu účelne vynaložených trov s poukazom na ustanovenie § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z.). Žalobca si ďalej uplatňoval trovy obhajoby aj za účasť obhajcu na pojednávaní v trestnom konaní dňa 18.03.2021. Z č. I. 645-647 pripojeného súdneho spisu sp. zn. 36T/89/2017 mal súd preukázané, že hlavné pojednávanie trvalo dňa 18.03.2021 od 13,00 hod – 14,25 hod, a obhajca žalobcu sa ho zúčastnil. Základnou sadzbou tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna osmina výpočtového základu, ktorý o tri roky predchádza určujúcemu výpočtovému základu s poukazom na ust. § 1 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., teda $1/8$ výpočtového základu z roku 2018, t.j. 115,13 eur. Režijný paušál bol podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v roku 2021 vo výške 10,87 eur. Podľa priloženého osvedčenia o registrácii o dani z pridanej hodnoty je Advokátska kancelária LUKAJKA & PARTNERS s.r.o. platiteľom dane z pridanej hodnoty od 01.08.2020 (na č. I. 146 spisu), preto súd priznal k odmene za úkon tejto právnej služby aj DPH: $115,13 \text{ eur} + 10,87 = 126 + 20 \% \text{ DPH} = 151,20 \text{ eur}$. Advokát cestoval z miesta sídla advokátskej kancelárie do miesta pojednávania, čomu zodpovedá náhrada za stratu času v trvaní 4 polhodiny, čo zodpovedá času strávenému cestovaním do miesta pojednávania a späť podľa počtu kilometrov (162 km tam a späť), t.j. $1/60$ výpočtového základu za rok 2021 $\times 4 = 18,12 \times 4 = 72,48 \text{ eur}$. Cestovné bolo s prihliadnutím na predložený doklad – osvedčenie o evidencii (technický preukaz) osobného motorového vozidla značky Škoda Kodiaq evidovaného na vlastníka Adv. kanc. LUKAJKA & PARTNERS s.r.o., v ktorom bola uvedená spotreba paliva 6,2 l/100 km, druh paliva - nafta (podľa č. I. 64 spisu), priemerné ceny pohonných látok v týždni (15. 03. 2021 – 21. 03. 2021) podľa údajov štatistického úradu SR na č. I. 66 spisu vo výške 1,174 eur/l motorovej nafty, počtu kilometrov z miesta sídla advokáta do miesta pojednávania a späť vypočítané ako $(6,2 \times 1,174 : 100 + 0,193) \times 162 = 43,06 \text{ eur}$. Účelná odmena vypočítaná podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. za účasť na pojednávaní dňa 18.03.2021 bola vypočítaná v sume 266,74 eur ($151,20 + 72,48 + 70,80 + 43,06$). Súd mal preukázanú fakturáciu predmetnej odmeny zo strany obhajcu na č. I. 45 spisu, a to na základe faktúry č. PO2021018 vystavenej dňa 27.01.2021, splatnej dňa 27.01.2021 znejúcej na sumu 200 eur (ktorá bola vystavená za osobné zastupovanie na súdnom pojednávaní), faktúra bola vystavená s prihliadnutím na pôvodne nariadený termín pojednávania na deň 27.01.2021, a na následnú zmenu termínu. Uhradenie predmetnej odmeny zo strany žalobcu mal súd preukázanú čiastočným výpisom z účtu na č. I. 59 spisu, z ktorého vyplýva, že z majetkovej sféry žalobcu odišla dňa 26. 01. 2021 platba vo výške 200 eur. Žalovaný vykonanie úhrady predmetnej faktúry, na základe ktorej žalobca platil advokátovi za zastupovanie na pojednávaní dňa 18.03.2021 zo strany žalobcu nepopieral, aj s prihliadnutím na túto skutočnosť ako aj na vyššie uvádzané podklady mal súd preukázanú úhradu sumy vo výške 200 eur, ktorá zodpovedá časti tarifnej odmeny advokáta, na ktorú má žalobca nárok s poukazom na ust. § 18 zákona č. 514/2003 Z. z. Súd preto priznal žalobcovi za tento úkon právnej služby sumu 200 eur, keďže len túto úhradu (úbytok z majetkovej sféry žalobcu) mal súd preukázanú. Trovy obhajoby si žalobca uplatňoval aj za účasť obhajcu na pojednávaní v trestnom konaní dňa 20.05.2021, ako aj dňa 12.08.2021. Z č. I. 662–668 pripojeného súdneho spisu sp. zn. 36T/89/2017 mal súd preukázané, že hlavné pojednávanie trvalo dňa 20.05.2021 od 13,15 hod–14,20 hod, a obhajca žalobcu sa ho zúčastnil, z č. I. 700–709 trestného spisu mal súd preukázané, že hlavné pojednávanie dňa 12.08.2021 trvalo od 08,30–10,36 hod a obhajca žalobcu sa ho zúčastnil. Základnou sadzbou tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna osmina výpočtového základu z roku 2018, t.j. 115,13 eur. Režijný paušál podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v roku 2021 vo výške 10,87 eur, spolu odmena s DPH = $115,13 \text{ eur} + 10,87 = 126 + 20 \% \text{ DPH} = 151,20 \text{ eur}$ za každý úkon. Náhrada za stratu času je v trvaní 4 polhodiny, čo zodpovedá času strávenému cestovaním do miesta pojednávania a späť podľa počtu kilometrov (162 km tam a späť), t.j. $1/60$ výpočtového základu za rok 2021 $\times 4 = 18,12 \times 4 = 72,48 \text{ eur}$ za každý úkon. Cestovné bolo s prihliadnutím na predložený doklad – osvedčenie o evidencii (technický preukaz) osobného motorového vozidla značky Škoda Kodiaq, priemerné ceny pohonných látok v týždni (17. 05. 2021 – 23. 05. 2021) podľa údajov štatistického úradu SR na č. I. 66 spisu vo výške 1,190 eur/l motorovej nafty, v týždni (09. 08. 2021– 15. 08. 2021) podľa údajov štatistického úradu SR na č. I. 66 rub spisu vo výške 1,259 eur/l motorovej nafty, počtu kilometrov z miesta sídla advokáta do miesta pojednávania a späť (162 km) vypočítané ako $(6,2 \times 1,190 : 100 + 0,193) \times 162 = 43,22 \text{ eur}$ pri úkone zo dňa 20.05.2021 a ako $(6,2 \times 1,259 : 100 + 0,193) \times 162 = 43,90 \text{ eur}$ pri úkone zo dňa 12.08.2021. Účelná odmena vypočítaná podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. za účasť na pojednávaní dňa 20.05.2021 bola vypočítaná v sume 266,90 eur ($151,20 + 72,48 + 43,22$), a za účasť na pojednávaní dňa 12.08.2021 v sume 267,58 eur ($151,20 + 72,48$

+ 43,90). Súd mal preukázanú fakturáciu odmeny za úkon zo dňa 20.05.2021 zo strany obhajcu na č.l. 46 spisu, a to na základe faktúry č. PO2021107 vystavenej dňa 19. 05. 2021, splatnej dňa 19. 05. 2021 znejúcej na sumu 300 eur (ktorá bola vystavená za osobné zastupovanie na súdnom pojednávaní) a odmeny za úkon zo dňa 12. 08. 2021 na č. l. 47 spisu, a to na základe faktúry č. PO2021167 vystavenej dňa 10. 08. 2021, splatnej dňa 10. 08. 2021 znejúcej na sumu 300 eur. Uhradenie odmeny za úkon zo dňa 22. 05. 2021 zo strany žalobcu mal súd preukázanú čiastočným výpisom z účtu na č. l. 60 spisu, z ktorého vyplýva, že z majetkovej sféry žalobcu odišla dňa 18.05.2021 platba vo výške 300 eur a za úkon zo dňa 12. 08. 2021 čiastočným výpisom z účtu na č. l. 61 spisu, z ktorého vyplýva, že z majetkovej sféry žalobcu odišla dňa 09.08.2021 suma vo výške 300 eur. Žalovaný vykonanie úhrady predmetných faktúr, na základe ktorých žalobca platil advokátovi za zastupovanie na pojednávaniach dňa 20.05.2021 a dňa 12.08.2021 zo strany žalobcu nepopieral, s prihliadnutím potom na vyššie uvádzané podklady mal súd preukázanú úhradu sumy vo výške 266,90 eur, ktorá zodpovedá tarifnej odmene advokáta za úkon dňa 20.05.2021 ako aj sumy 267,58 eur, ktorá zodpovedá tarifnej odmene advokáta za účasť na pojednávaní dňa 12.08.2021. Na základe uvedeného súd prvej inštancie výrokom II. tohto rozsudku priznal žalobcovi pod písm. a) náhradu skutočnej škody vo výške 1.637,43 eur pozostávajúcej z trov obhajoby za 6 úkonov právnej služby (účasť obhajcu na hlavných pojednávaniach v trestnej veci žalobcu), ktorá suma tvorí súčet súm $329,95 + 232,10 + 340,90 + 200 + 266,90 + 267,58 = 1\,637,43$ eur vrátane úroku z omeškania vo výške 5% ročne počítaného odo dňa nasledujúceho po dni oznámenia žalovaného, že sa žiadosť žalobcu, v ktorej si uplatňoval nárok na náhradu majetkovej ujmy odmieta ako nedôvodná. Žalobu v časti o zaplatenie náhrady skutočnej škody v sume 96,73 eur s príslušným úrokom z omeškania výrokom III. tohto rozsudku súd prvej inštancie zamietol, nakoľko uvedená suma predstavuje rozdiel pri uplatnenej nesprávnej výške režijného paušálu za úkon právnej služby – účasť na pojednávaní dňa 08.11.2019, kedy si žalobca namiesto režijného paušálu v sume 9,80 uplatňoval sumu 16,60 eur, ako aj rozdiel pri nesprávne uplatnenej tarifnej odmene za úkon právnej služby – účasť na pojednávaní dňa 22.05.2020, kde si žalobca namiesto 221,- eur uplatňoval sumu 230,26 eur, rozdiel pri nesprávne uplatnenej výške režijného paušálu za úkon právnej služby – účasť na pojednávaní dňa 22.05.2020 (žalobca si uplatňoval sumu 21,24 eur namiesto sumy 10,62 eur). Súd prvej inštancie poukázal na to, že podľa ustanovenia § 16 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. možno požadovať režijný paušál za každý úkon právnej služby, a nie za každé dve uplynuté hodiny z úkonu právnej služby. Zostatok sumy, v ktorej bola žaloba vo zvyšnej časti zamietnutá pozostával z nepriznanej zvyšnej sumy za úkon – účasť na pojednávaní dňa 18.03.2021, keďže žalobca preukázal úhradu sumy 200 eur, pričom si uplatňoval za tento úkon sumu 266,77 eur. Úbytok zostávajúcej sumy 66,77 eur zo svojej majetkovej sféry však v súvislosti s úhradou odmeny advokáta za tento úkon právnej služby nepreukázal, súd mu ho potom v tejto časti nemohol priznať.

6. Súd prvej inštancie výrokom II. písm. b) tohto rozsudku priznal žalobcovi náhradu skutočnej škody v sume 2.330,04 eur. V zmysle zákona č. 513/2004 Z. z. je daná zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (k nezákonnému rozhodnutiu v tomto konaní je odôvodnenie uvedené v bode 65., 66. tohto rozsudku). Na základe dôkazu vykonaného v konaní – posudok MV SR, Stredná odborná škola O. z 18. 04. 2017, ktorý je žurnalizovaný na č. l. 383 spisu vedeného na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 36T/89/2017 mal súd preukázanú príčinnú súvislosť medzi trestným stíhaním žalobcu a zrušením služobného pomeru žalobcu v skúšobnej dobe, keďže v posudku bolo jednoznačne konštatované, že na základe nadobudnutia vedomosti SOŠ PZ O. o uznesení o vznesení obvinenia žalobcovi s ním bol skončený služobný pomer. Nesúhlasil s argumentáciou žalovaného prednesenou jeho zástupcom v záverečnej reči, že nemožno nárok žalobcovi priznať, keďže príčinou úbytku v majetkovej sfére žalobcu nebolo uznesenie o vznesení obvinenia, ale rozhodnutie SOŠ PZ, ktoré bolo vydané na základe zrušenia služobného pomeru v skúšobnej dobe. Nemožno totiž vylúčiť náhradu škody len preto, že nebola prvým následkom príčiny, pričom škodlivý následok môže byť výsledkom konaní, ktoré na seba naväzujú a nasledujú časovo za sebou, čím tvoria reťazec udalostí, vedúcich k spoločnému následku. Nebolo potom sporným (teda účinne popretým zo strany žalovaného), že žalobca nezotrval v služobnom pomere po zákonom stanovený čas, keďže služobný pomer bol so žalobcom z dôvodu vznesenia obvinenia ukončený. Nezotrvanie v služobnom pomere malo s poukazom na ust. § 143 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície za následok vznik povinnosti žalobcovi uhradiť pomernú časť nákladov na vzdelávanie, a to na základe rozhodnutia riaditeľa SOŠ PZ O. č. p. SOŠP-54-003/2017 zo dňa 07. 04. 2017 (podľa rozhodnutia MV SR z 26. 02. 2020 na č. l. 38 spisu bol návrh na preskúmanie predmetného rozhodnutia zo strany žalobcu zamietnutý ako nedôvodný). Súd prvej inštancie mal za to, že bez vznesenia obvinenia voči žalobcovi by následok

v podobe povinnosti žalobcu nahradiť náklady za vzdelanie nevznikol, keďže spúšťačom ukončenia služobného pomeru so žalobcom bolo práve vznesenie obvinenia voči jeho osobe. Škodlivý následok v podobe skutočnej škody, ktorá žalobcovi vznikla bol dôsledkom vznesenia obvinenia. Súd konštatuje, že bez nezákonného trestného stíhania by služobný pomer so žalobcom ukončený nebol, a teda by mu ani nevznikla povinnosť nahradiť náklady na vzdelanie. O povinnosti žalobcu uhradiť pomernú časť nákladov svedčí výzva na úhradu pohľadávky po lehote splatnosti MV SR z 16.03.2018 (na č. I. 49 spisu), ktorou bol žalobca vyzvaný k zaplateniu dlžnej čiastky vo výške 2 030,52 eur, ktorú bol povinný uhradiť na základe dohody o náhrade nákladov na vzdelanie č. p. SOŠP-54-006/2017, ako aj oznámenie o konsolidácii a výzva a plnenie Slovenskej konsolidačnej zo dňa 15.11.2019 (na č. I. 50 spisu), v ktorej bolo žalobcovi oznamované, že MV SR postúpil na SK, a.s. pohľadávku vo výške 2.030,52 eur v zmysle rozhodnutia vnútorného odboru SOŠ PZ sekcie personálnych a sociálnych činností o osobného úradu MV SR č. SOŠP-54-003/2017 zo dňa 07.04.2017. O tom, že predmetná peňažná suma odišla z majetkovej sféry žalobcu z dôvodu jej úhrady svedčí výpis z účtu žalobcu na č. I. 63 spisu (podľa ktorého je preukázané, že dňa 15.05.2020 žalobca poukázal Slovenskej konsolidačnej ako postupníkovi predmetnú pohľadávku z titulu nákladov na vzdelanie). Súd prvej inštancie priznal žalobcovi aj z tejto priznanej sumy úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni uskutočnenia oznámenia žalovaného, že sa jeho žiadosť, v ktorej si uplatňoval nárok na náhradu majetkovej ujmy odmieta ako nedôvodná (t.j. odo dňa 20.05.2022 s prihladením na obsah odpovede žalovaného na č. I. 37 spisu a podľa ustanovenia § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z.) do zaplatenia. Výška úroku z omeškania bola určená ako 5 % ročne z priznanej sumy.

7. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že boli splnené predpoklady vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v konaní, ktorými sú existencia ujmy (spočívajúca v zásahu do práva na ochranu osobnosti), existencia nezákonného rozhodnutia a príčinná súvislosť medzi touto ujmom a takým nezákonným rozhodnutím (resp. nezákonným trestným stíhaním, ktoré skončilo právoplatným oslobodením spod obžaloby), ako aj príčinná súvislosť medzi nimi. Uviedol, že nie sú rozhodujúce len subjektívne pocity žalobcu, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba. Žalobca pritom uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodňoval tým, že vedenie trestného stíhania značne poznačilo jeho súkromný aj rodinný život, vedením trestného stíhania a šírením nepravdivých informácií malo byť značne zasiahnuté do psychickej sféry žalobcu, čo malo viesť k zníženiu jeho dôstojnosti, celkovému tlaku z trestného stíhania. Trestným konaním mal byť zneuctený, mal mať obavy zo spoločenských akcií, vyhýbať sa ľuďom, trpieť neistotou, prísť o prácu príslušníka PZ, čo malo znásobiť intenzitu zásahu do jeho osobnej sféry, ktorá mala bezprostredne súvisieť s možnosťou zabezpečiť si finančné prostriedky na živobytie. Žalobca mal byť vo svojom okolí negatívne vnímaný a hodnotený v porovnaní s obdobím pred začatím TS. Z písomného vyjadrenia žalobcu na č. I. 122 spisu, ktoré žalobca doručil súdu vyplynulo, že v roku 2016 sa mu mal splniť jeho životný sen, kedy ho prijali na štúdium na Policajnej akadémii v O.. Bol šťastný, že mohol na tejto škole študovať, dosahoval dobré výsledky a svoje povinnosti si mal plniť svedomito. Malo to byť v jeho živote šťastné obdobie, a to až do času, kým nezačalo vyšetrovanie ohľadne trestného činu, vo vzťahu ku ktorému mu bolo následne vznesené obvinenie. Rodičia na neho mali zanevrieť, mali ho psychicky ničiť, mal byť vyhodený zo zamestnania, a vtedy sa mal psychicky zrútiť. Žil v neistote. V čase, keď sa pripravoval na povolanie policajta mali byť na neho rodičia hrdí, po tom ako dostal predvolanie na výsluch svedka sa malo správanie jeho rodičov voči nemu radikálne zmeniť. Mali veriť tomu, že požiare spáchal žalobca, mali ho nazývať kriminálnikom, mali na neho vyvíjať tlak, že čo bude robiť keď ho vyhodí z práce. Policajti mali o ňom hovoriť, že je výpalník a že pôjde do basy. Rodičia mu neverili a hovorili mu, že s výpalníkom nechcú mať spoločné. Celá rodina sa mu mala otočiť chrbtom, a ako odišiel zo Slovenska, prerušili s ním kontakt, mal sa s nimi pokúšať skontaktovať, ale bezúspešne, vzťahy sa nemali zlepšiť, na Slovensku bol za 6 rokov iba raz za účelom výsluchu na súde, s rodinou sa nemal vidieť 6 rokov. Uvádza, že celá situácia, kedy sa mu rodina a blízki otočili chrbtom, vyhodili ho zo školy, začali výsluchy, kde mal zažívať aroganciu a vyhrážky mala spôsobovať neskutočný nátlak na jeho psychiku, v noci nemohol spať a mal zlé sny, bol vyhodený zo školy a domov sa nemohol vrátiť, a keďže chcel dokázať svoju nevinu, obrátil sa na právnikov. Musel si zobrať pôžičku, zadlžiť sa, navyše mu mala prísť výzva z Ministerstva k zaplateniu nákladov na štúdium, malo to byť pre neho likvidačné, jeho život mal byť v troskách, čo sa malo odzrkadliť na jeho zdraví, mal trpieť úzkosťami, poruchami spánku, život pre neho prestal mať zmysel, mával depresie, bol psychicky frustrovaný a vyčerpaný, keďže rodičia s ním prerušili kontakt, a aby dokázal splácať pôžičku a dôstojne žiť, musel odísť do zahraničia. Najhoršie obdobie malo trvať 6 rokov až do roku 2021, kedy bol oslobodený spod obžaloby. Mal prísť

o vysnívané povolanie policajta, o rodinu, opustiť rodnú krajinu a trápiť sa sám v zahraničí. Súd prvej inštancie uviedol, že nezákonnosť rozhodnutia nepochybne sama o sebe znamená pre poškodeného určitú nemateriálnu ujmu, poškodený je pritom povinný preukázať, v prípade uplatňovania jej peňažnej náhrady, vznik tejto nemajetkovej ujmy v jednotlivých oblastiach života a intenzitu zásahu, ako aj to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie, či zmiernenie tejto vzniknutej ujmy. Súd v nadväznosti na písomné vyjadrenie žalobcu (na č. l. 122 spisu) poukázal na listinný dôkaz vykonaný v konaní, a to posudok Ministerstva vnútra SR, sekcia personálnych a sociálnych činností a osobného úradu, Strednej odbornej školy Policajného zboru O., školský odbor, č. SOŠP-ŠO-137/2017 zo dňa 18.04.2017, v ktorom sa uvádza, že žalobca bol zaradený ako referent oddelenia železničnej polície Policajného zboru Žilina odboru železničnej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline, pričom do služobného pomeru príslušníka Policajného zboru mal byť prijatý ku dňu 01.10.2016 k získaniu základného policajného vzdelania na 8 mesačné pomaturitné kvalifikačné štúdium v SOŠ PZ O. ku dňu 10.10.2016. V posudku sa uvádza, že žalobca mal počas štúdia dosahovať dobré študijné výsledky, disciplinárne trestaný ani odmeňovaný v priebehu štúdia nebol. Počas celej doby štúdia sa žalobca mal javiť ako bezproblémový poslucháč tichej povahy, zadané úlohy si plnil riadne a včas. Dňa 10.03.2017 mala byť do SOŠ PZ O. doručená písomnosť z odboru inšpekčnej služby Stred úradu inšpekčnej kontroly a inšpekčnej služby MV SR pod č. p.: ČVS-SKIS-72/OISS-V-2017, v ktorej bolo oznamované, že voči žalobcovi bolo uznesením PZ zo dňa 09.03.2017 vznesené obvinenie za poškodzovanie cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona spáchaného v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona, pre ktorú skutočnosť bol žalobcovi zrušený služobný pomer v skúšobnej dobe zo strany nadriadeného. Súd vyhodnotením predmetného posudku SOŠ PZ v O. konštatoval, že tento korešponduje s tvrdeniami žalobcu, že svoje povinnosti si pri vykonávaní služobného pomeru plnil riadne, bol bezproblémový, dosahoval dobré výsledky. Možno teda skonštatovať, že žalobcovu tvrdenie o tom, že túžil vykonávať prácu policajta odzrkadľuje jeho posudok, ktorý vystavil SOŠ PZ v O., a že v prípade, ak by voči nemu nebolo vedené trestné stíhanie, v štúdiu na SOŠ v O. by zrejme pokračoval, keďže z posudku vyplynulo, že napriek dobrým výsledkom služobný pomer bol s ním skončený v dôsledku vznesenia obvinenia. Zdôraznil, že je rozhodujúce objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba. Pri strate štúdia a následne aj práce v oblasti, ktorá človeka napína z dôvodov nezákonného trestného stíhania by podľa názoru ujmu prežívala aj každá iná fyzická osoba. Vzhľadom na skutočnosť, že bolo preukázané, že žalobca si plnil svoje povinnosti riadne v služobnom pomere od 10/2016 – 04/2017, možno ustáliť, že mal záujem stať sa policajtom, a že to, že prišiel o túto možnosť ukončením služobného pomeru nie z vlastnej vôle negatívne zasiahlo do jeho uplatnenia čo sa týka pracovného života. Pri takomto zásahu do osobnostnej sféry žalobcu podľa názoru súdu samotné konštatovanie porušenia práva by nebolo pre žalobcu dostatočným zadosťučinením. Skutočnosti rozhodujúce pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy podľa 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. boli zo strany žalobcu vo vyššie uvedenom rozsahu preukázané, a preto súd vyhovel žalobe žalobcu vo vzťahu k žiadanej nemajetkovej ujmy čiastočne. Náhrada nemajetkovej ujmy sa určuje s prihliadnutím na osobu poškodeného a jeho doterajší život, pričom v prípade žalobcu išlo o osobu bezúhonnú, prostredie, v ktorom žije a pracuje – žalobca študoval na SOŠ Policajného zboru v O., závažnosť vzniknutej ujmy sa posudzuje vzhľadom na okolnosti, za ktorých k nej došlo, ako aj vzhľadom na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v jeho súkromnom živote, prípadne v spoločenskom uplatnení – žalobca nemohol dokončiť štúdium na Policajnej akadémii v dôsledku vzneseného obvinenia, a to podľa noriem súkromného práva. Súd s prihliadnutím na negatívne následky do osobnostnej sféry žalobcu, ktoré nastali z dôvodu straty možnosti pokračovať v ďalšom štúdiu a práci, o ktorú mal záujem, priznal výrokom IV. žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 1 000 eur. Ostatné žalobcom tvrdené negatívne následky na osobnosť žalobcu, ktoré by zakladali dôvodnosť priznania vyššej sumy náhrady nemajetkovej ujmy preukázané neboli – zakladali sa na jeho subjektívnych tvrdeniach, nemali oporu napr. vo výsluchoch svedkov, prípadne v iných dôkazoch preukazujúcich dopad na psychiku žalobcu, zhoršenie vzťahov v rodine, čo sa muselo odzrkadliť aj v rozhodnutí súdu pri zohľadňovaní výšky priznanej nemajetkovej ujmy, keďže bremeno tvrdení, ale aj dôkazné bremeno v tomto konaní zaťažovalo žalobcu ako poškodeného, a intenzitu zásahu do jeho osobnostnej sféry bol povinný preukázať (napr. výsluchmi svedkov, prípadne listinnými dôkazmi, atď.). V zostávajúcej časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy bola žaloba výrokom V. zamietnutá, keďže preukázaná intenzita do osobnostných práv žalobcu neodôvodňovala priznať náhradu nemajetkovej ujmy v ním požadovanej výške. Následne súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania tak, že ich priznal pomerom úspechu a neúspechu žalobcovi v rozsahu 31,60% ako strane úspešnejšej v konaní.

8. Proti výroku II, IV. a VI. rozsudku súdu prvej inštancie podal včas odvolanie žalovaný, navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že súd žalobu zamietne. Odvolanie odôvodnil tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný zotrval na vyjadrení k žalobe zo dňa 18.10.2022 a dňa 22.11.2022 a na vyjadreniach, prezentovaných súdu na pojednávaní dňa 24.1.2023 a dňa 7.3.2023, pričom v podrobnostiach na tieto odkázal. Žalovaný mal za to, že podanie sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia je *conditio sine qua non* procesne správneho a prípustného uplatňovania nároku na náhradu škody v zmysle ust. § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Vo veci nebolo preukázané, že by na strane žalobcu išlo o prípad hodný osobitného zreteľa z dôvodov existencie objektívnych resp. subjektívnych dôvodov. V tomto smere je žalobcovi známy rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VCdo/2/2022 zo dňa 24.10.2022, poukazujem však na to, že pre súd prvej inštancie je záväzný zákon a to znenie ust. § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu SR nie je všeobecne záväzné. Ďalej v prípade nároku na náhradu majetkovej škody v podobe náhrady nákladov za vzdelávanie vo výške 2030,52 eur mal za to, že nie je preukázaná príčinná súvislosť medzi uplatnenou škodou a uznesením o vznesení obvinenia. V tomto smere je potrebné vyhnúť sa reťazeniu následkov. Pokiaľ by súd považoval za titul, od ktorého odvodzuje nárok žalobca uznesenie o vznesení obvinenia, čo namietam, vo všeobecnosti je predmetom dokazovania skúmanie následkov uznesenia o vznesení obvinenia na život žalobcu. Na majetkovú sféru žalobcu v podobe povinnosti uhradiť časť nákladov na vzdelávanie malo vplyv rozhodnutie sp. zn. SOŠP-54-003/2017 zo dňa 7.4.2017, ktoré bolo vydané na základe zrušenia služobného pomeru v skúšobnej dobe bez udania dôvodu a nie uznesenie o vznesení obvinenia. Tento nárok má vo vzťahu ku uzneseniu o vznesení obvinenia charakter reťazenia príčiny a následku. Uplatnený nárok žalobcu na náhradu majetkovej škody nie v príčinnej súvislosti s uznesením o vznesení obvinenia, ale v príčinnej súvislosti s rozhodnutím riaditeľa Strednej policajnej školy PZ O. o uložení povinnosti uhradiť časť nákladov za vzdelávanie. V nadväznosti na uvedené zdôrazňujem skutočnosť, že ku zrušeniu služobného pomeru došlo v skúšobnej dobe bez udania dôvodu. Ďalej žalovaný poprel skutkové tvrdenia žalobcu v tom smere, že došlo ku zásahu do jeho osobnostných práv v takom rozsahu, že bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti. Následky takej intenzity, ktoré by zakladali právo na priznanie peňažnej náhrady žalobca nepreukázal. Nebol produkovaný žiaden dôkaz o takom zásahu do žalobcových osobnostných práv, ktorý by odôvodňoval priznanie nároku z titulu nemajetkovej ujmy. Z ustálenej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR nevyplýva, že by žalobcovi patrila náhrada nemajetkovej ujmy len z dôvodu, že bolo voči nemu vedené trestné konanie. Hodnotenie dôkazov a vyvodzovanie skutkových záverov je proces, ktorý prebieha vo viacerých fázach. V prvom rade je potrebné pred vyvodzovaním skutkových záverov tieto dôkazy hodnotiť z hľadiska kvality, presvedčivosti, hodnovernosti a to všetko v kontexte ďalších vykonaných dôkazov. Pokiaľ toto hodnotenie dôkazov neprebieha takýmto spôsobom, dospeje súd nevyhnutne ku jednostranným či skresleným záverom, výsledkom čoho je arbitrárne rozhodnutie vo veci samej, tak ako sa to stalo aj v prípade namietaného rozsudku č.k. 49C/70/2022- 165 zo dňa 7.3.2023 v časti výroku II., výroku IV. Podaným odvolaním namietal žalovaný hodnotenie dôkazov a vyvodzovanie skutkových záverov v danej veci súdom prvej inštancie. S ohľadom na uvedené skutočnosti namietal aj rozhodnutie o trovách konania.

9. Proti výroku V. a VI. rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie aj žalobca a žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Namietal, že súd prvej inštancie opomenul skutočnosť, že žalobca dlhodobo žije mimo územia Slovenskej republiky, čím preukázal, že vedenie trestného stíhania značne poznačilo jeho súkromný aj rodinný život. Nesprávne vyhodnotil, že sa tvrdenia žalobcu zakladali len na subjektívnych tvrdeniach. Nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nesprávne posúdil nárok na náhradu trov konania. Žalobca uviedol, že žije mimo územia Slovenskej republiky, a preto zaslal súdu prvej inštancie svoje písomné vyjadrenie, v ktorom okrem iného uviedol, že celú záležitosť sa dozvedela jeho najbližšia rodina. Rodičia a blízka rodina žalobcu začali psychicky ničiť, doslova žalobcovi nadávali, denne musel počúvať narážky na jeho osobu. Celá rodina sa žalobcovi obrátila chrbtom a po tom čo odišiel do zahraničia, úplne so žalobcom prerušili kontakt. Ako sám žalobca uviedol vo svojom vyjadrení vzťahu sa vôbec nezlepšili. Žalobca nemá vedomosť o tom, či jeho rodina je oboznámená, že bol spod obžaloby oslobodený. Žalobca sa s rodinou nevidel už vyše 6 rokov, trpel úzkosťami a poruchami spánku. Ako sám žalobca vo svojom vyjadrení uviedol, život pre neho prestával mať zmysel a mával depresie. Keďže rodičia so žalobcom prerušili kontakt, aby mohol splácať pôžičku a dôstojne žiť, rozhodol sa odísť

do zahraničia. V rámci celého priebehu konania, resp. po tom ako žalobca doručil svoje vyjadrenie, žalovaný nijakým spôsobom skutočnosti uvedené vo vyjadrení nerozporoval. Počas pojednávania, ktoré sa uskutočnilo dňa 24.01.2023 sa žalovaný vyjadril, že k majetkovej a nemajetkovej ujmy sa ešte vyjadrí obsiahlejšie v rámci pojednávania (str. 5 Zápisnice o pojednávaní zo dňa 24.01.2023). Žalovaný sa však počas celého pojednávania k nemajetkovej ujme nevyjadril, neurobil tak ani v rámci dodatočného vyjadrenia. Žalovaný sa k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vyjadril až v záverečnej reči, kedy tvrdil, že nárok je v celosti nepreukázaný a založený len na tvrdeniach žalobcu všeobecného charakteru. Uviedol, že nebol produkovaný žiaden dôkaz o takomto zásahu do jeho osobnostných práv, ktorý by priznanie nároku z titulu nemajetkovej ujmy preukazoval. Dĺžka trestného konania ako jeden z argumentov žaloby je vo vzťahu k uplatnenému titulu právne irelevantná, keďže žaloba odvodzuje od nezákonného rozhodnutia a nie od nesprávneho úradného postupu. Toto tvrdenie žalovaného však bolo produkované až v rámci záverečnej reči. Žalovaný počas celého dokazovania neprodukoval žiadne vyjadrenia a ani dôkazy, ktoré by preukazovali, že tvrdenia žalobcu sú len všeobecného charakteru a zároveň počas celého konania nerozporoval, že by žalobca neprodukoval žiaden ďalší dôkaz, ktorý by preukazoval zásah do žalobcových osobnostných práv. V súvislosti s uvedeným žalobca zastáva názor, že tvrdenia uvedené v jeho vyjadrení mal súd považovať za nesporné v zmysle ustanovenia § 150 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Skutočnosť, že žalobca bol nútený odcestovať mimo územia Slovenskej republiky, pretože mu jeho finančná situácia nedovoľovala zostať a zároveň aj skutočnosť, že jeho vzťahy z rodinou boli trvalo nashtrbené je dostatočným dôkazom toho, že vedené trestné konanie voči žalobcovi viedlo k veľmi závažným následkom v rodinnom živote žalobcu. Vyjadril názor, že súd sa nezaoberal dostatočne tvrdeniami žalobcu, ktoré mal považovať za nesporné. K predmetným tvrdeniam sa v odôvodnení svojho rozsudku vyjadril iba okrajovo, a preto považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za nedostatočne presvedčivé. Mal zato, že priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 1000,- EUR za skoro 4 roky života bez istoty, počas ktorých žalobca stratil rodinu a doterajší život je nepostačujúca a nespravodlivá. Poukázal tiež na mladý vek žalobcu, ktorý ak by obvinenie vznesené nebolo, mal by možnosť žiť na Slovensku a udržiavať tu svoj rodinný život. V súvislosti s tvrdením súdu prvej inštancie, že ostatné žalobcom tvrdené negatívne následky na osobu žalobcu, ktoré by zakladali priznanie vyššej sumy náhrady nemajetkovej ujmy preukázané neboli, poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Bratislava zo dňa 16.06.2021, sp.zn. 2Co/127/2018, ktorý odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.08.2019, sp. zn. 4Cdo/125/2019, ktorý prijal nasledovný právny záver: „Každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, teda aj je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné“; ide o zodpovednosť absolútne objektívnu a za výsledok trestného konania vo veci samej, čím je založená zodpovednosť štátu za škodu obvineného spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia. Pri odškodňovaní nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie každej fyzickej osoby sudcom nesvedčí bagatelizovanie závažnosti ujmy priznávaním neprimerane nízkych, resp. žiadnych náhrad; také rozhodovanie treba považovať za obchádzanie zákona i jeho účelu a pôsobí mnohokrát veľmi cynicky, bez citu pre elementárnu spravodlivosť, alebo absencie postupu podľa pravidla, podľa ktorého „nerob druhému to, čo nechceš, aby robili tebe“. Za situácie, kedy žalobca nie je schopný presne určiť a preukázať výšku škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím, pričom však preukáže a odôvodní, že mu taká škoda vznikla, nemôže odvolací súd rozhodnúť, že mu preto škoda nebude vôbec priznaná, alebo že medzi protiprávnym konaním žalovaného a vzniknutou škodou nie je príčinná súvislosť. V takejto situácii má určiť výšku vzniknutej škody podľa spravodlivého uváženia a jednotlivých okolností prípadu.“ Žalobca mal za to, že na prejednávany prípad je vhodné aplikovať vyššie uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a zároveň aj rozhodnutie Krajského súdu Bratislava. Nemožno nepriznať žalobcovi nemajetkovú ujmu len z dôvodu, že neuniesol riadne dôkazné bremeno. Nemajetkovú ujmu je možné priznať už práve z dôvodu, že každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného a to bez ohľadu na výsledok, teda je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné. Súd prvej inštancie mal pri stanovení výšky vychádzať jednak z dĺžky trestného stíhania v danej veci, s ohľadom na daný prípad a zároveň na skutočnosť, že žalobca bol obeťou trestného činu, ktorého sa mal sám dopustiť, hoci bol spod obžaloby oslobodený. Výška nemajetkovej ujmy by mala byť určená podľa spravodlivého uváženia a jednotlivých okolností prípadu. Žalobca namietal aj rozhodnutie o trovách konania, nakoľko podľa jeho názoru žalovaný zavinil vznik trov konania, ktoré by neboli vznikli, v prípade ak by žalovaný priznal nárok žalobcu v rámci prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 30.03.2022.

10. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu v celom rozsahu odkázal na svoje predchádzajúce vyjadrenia pred súdom prvej inštancie, ako aj svoje odvolanie samotné.

11. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že ako právny laik, toho času bez obhajcu (prevzatie obhajoby P. P. J. až dňa 20.03.2017) nerozumel významu podania sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Nevedel a nemohol vedieť, aký by bol postup po podaní sťažnosti a aké dôsledky mu z toho vyplývajú. Zo strany policajta mu nebolo dostatočne vysvetlené, čo pojem „sťažnosť“ vlastne znamená a aké má dôsledky. Navyše lehota na podanie sťažnosti proti predmetnému uzneseniu o vznesení obvinenia je príliš krátka, len trojdňová, čo znamená značné obmedzenie a problém nájsť si v tejto lehote adekvátne právne zastúpenie advokátom a zároveň aj podanie sťažnosti. V ďalšom priebehu trestného konania sa žalobca ako obvinený aktívne obhajoval, avšak zo strany dozorujúceho prokurátora nedošlo k zastaveniu trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 Trestného poriadku, ale tento podal obžalobu, čím sa trestné konanie proti žalobcovi dostalo do štádia konania pred súdom, kde mu už hrozilo uloženie najprísnejšieho trestu – trestu odňatia slobody. Vychádzajúc z vyššie uvedeného sa plne stotožnil s názorom súdu prvej inštancie a zároveň aj s jeho odôvodnením. Podľa nášho názoru podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania. V tomto smere nie je správny výklad v otázke podmienenia nároku na náhradu škody podaním opravného prostriedku (sťažnosti) proti uzneseniu o vznesení obvinenia, s poukazom na § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., keď tento výklad ide proti zmyslu a obsahu tohto zákona, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená. Rozhodujúci je z hľadiska nároku, ktorý uplatnil žalobca, výsledok trestného konania. S argumentom žalovaného, že rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu SR nie je všeobecne záväzná sa nestotožnil. Mal za to, že ide o rozhodnutie veľkého senátu, ktorého úlohou je práve zjednocovanie judikatúry (§ 46 CSP), pričom takýto právny názor je aj pre senáty Najvyššieho súdu Slovenskej republiky záväzný (§ 48 ods. 3 CSP). Z tohto hľadiska je preto podľa nášho názoru vylúčené, aby sa súd prvej inštancie od tohto právneho názoru odchytil. Tým by podľa nášho názoru porušil prax najvyšších súdnych autorít a aj právnu istotu. Žalobca mal ďalej za to, že v priebehu konania bol vykonaný dôkaz, posudok Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcia personálnych a sociálnych činností a osobného úradu, Strednej odbornej školy Policajného zboru O., školský odbor, č. SOŠP-ŠO-137/2017 zo dňa 18.04.2017 podľa ktorého žalobca počas štúdia dosahoval dobré študijné výsledky, disciplinárne trestaný, ani odmeňovaný v priebehu štúdia nebol. Dňa 10.03.2017 bola do SOŠ PZ O. doručená písomnosť z odboru inšpekčnej služby Stred úradu inšpekčnej kontroly a inšpekčnej služby MV SR pod č. p.: ČVS-SKIS-72/OISS-V-2017. V písomnosti bolo riaditeľovi SOŠ PZ O. oznámené, že voči žalobcovi bolo uznesením PZ zo dňa 09. 03. 2017 vznesené obvinenie za poškodzovanie cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona spáchaného v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona. Na základe uvedeného bol so žalobcom zrušený služobný pomer v skúšobnej dobe zo strany nadriadeného podľa § 190 zákona o štátnej službe. S poukazom na vyššie uvedené je zrejmé, že so žalobcom bol nielenže v dôsledku nezákonného trestného konania ukončený služobný pomer ako s príslušníkom Policajného zboru, ale v dôsledku tejto skutočnosti musel uhradiť ešte aj sumu 2.030,52 eur, ktorá bez pochybností predstavuje jeho skutočnú škodu. Žalobca nesúhlasil s tvrdeniami žalovaného v tom smere, že nedošlo k zásahu do jeho osobnostných práv v takom rozsahu, že bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti, a že uvedené skutočnosti nepreukázal.

12. Krajský súd v Žiline ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379, § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, z dôvodu vecnej správnosti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku II. a IV. a súčasne rozhodol o zrušení napadnutého výroku V., z dôvodu dôvodnosti odvolacích námietok žalobcu a o zrušení závislého výroku o trovách konania. Odvolaním nenapadnuté výroky I. a III. rozsudku ponechal odvolací súd nedotknuté.

13. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na dôvodnosti žaloby na tom, že mal preukázané vznesenie obvinenia voči žalobcovi Uznesením Ministerstva vnútra SR, Sekcia kontroly a inšpekčnej služby, Úrad inšpekčnej služby, Odbor inšpekčnej služby Stred, Banská Bystrica zo dňa 09.03.2017, sp. zn.: ČVS:SKIS72/OISS-V-2017 malo byť podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku žalobcovi vznesené obvinenie pre zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Žalobca nepodal sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia. V konaní mal súd prvej inštancie preukázané podanie obžaloby, ako aj oslobodenie žalobcu spod obžaloby Rozsudkom zo dňa 12.08.2021, sp. zn. 36T/89/2017. Uvedené skutočnosti neboli v konaní sporné. Spornou bola otázka, či žalovaný zodpovedá za náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ak žalobca nepodal sťažnosť proti vzneseniu obvinenia, ďalej či existuje príčinná súvislosť medzi vznesením obvinenia

a vznikom škody v podobe nákladov na štúdium v sume 2.030,52 EUR, ktoré bol povinný vrátiť, a či vznikla nemajetková ujma na strane žalobcu, ktorá bola preukázaná a žalovaný by ju bol povinný zaplatiť. Sporné otázky sú aj podstatou žalovaného odvolacích námietok (argumentácie), ktoré vzniesol už pred súdom prvej inštancie.

14. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že pri rozhodovaní vo veci samej, čo do výroku II a IV. vzal súd prvej inštancie do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní vo veci samej súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval, pričom rozhodol v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou súdov Slovenskej republiky. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými a aj s právnymi závermi súdu prvej inštancie, čo do výrokov II. a IV. a k odvolacím námietkam odvolateľa uvádza nasledovné:

15. Podľa článku 2 ods. 1 CSP ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

16. Podľa článku 2 ods. 2 veta pred bodkočiarkou CSP právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít;

17. Podľa článku 3 ods. 1 CSP každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

18. Podľa § 48 ods. 3 prvá veta CSP právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu je pre senáty najvyššieho súdu záväzný.

19. Podľa § 220 ods. 2 prvá a druhá veta CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax.

20. Odvolací súd sa plne stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že pokiaľ o určitej otázke rozhodol veľký senát najvyššieho súdu určitým spôsobom, ktorý zaväzuje senáty najvyššieho súdu, z právneho názoru vyjadreného veľkým senátom najvyššieho súdu sa stane ustálená rozhodovacia prax. Rovnako sa stotožňuje s jeho záverom o relevantnosti a smerodajnosti rozhodnutia veľkého senátu NS SR z 24.10.2022 sp. zn. 1VCdo/2/2022. Odvolací súd sa rovnako ako súd prvej inštancie s rozhodnutím Veľkého senátu NS SR plne stotožňuje. Podľa uvedeného rozhodnutia veľkého senátu NS SR, splnenie podmienky podať riadny opravný prostriedok v zmysle ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov sa nevyžaduje, ak bol žalobca spod obžaloby oslobodený. Je potrebné (žalovaným) prijať jeho závery (s ktorými sa aj odvolací súd stotožňuje), že v prípade zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania zákon č. 514/2003 Z. z. výslovne neupravuje právo na náhradu škody v prípade trestného stíhania a so zreteľom na to, že podstata nároku na náhradu škody sa v tomto prípade neviaže na nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného konania, zmyslu a účelu ustanovenia § 6 ods. 1 v spojení s ods. 2 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z. zodpovedá taká interpretácia, v zmysle ktorej rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia na základe podaného riadneho opravného prostriedku podľa osobitného predpisu (sťažnosť podľa Trestného poriadku) má aj oslobodzujúci rozsudok vydaný z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným. Odvolací súd v súlade s názorom súdu prvej inštancie má za to, že priznanie náhrady

škody v týchto konaniach nie je podmienené neúspešnosťou podanej sťažnosti proti rozhodnutiu (uznesenie o vznesení obvinenia), ktoré sa neskôr stalo nezákonným a to, že prokurátor tým, že podal obžalobu, dal najavo svoje presvedčenie o dôvodnosti a zákonnosti začatého trestného stíhania, odôvodňuje vychádzať z predpokladu, že obvineného sťažnosť by bola neúspešná aj keby ju podal. Správny bol aj záver súdu prvej inštancie, že trvanie na doslovnom výklade § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. by bolo prejavom uprednostnenia formalizmu pred účelom a teleologickým cieľom dotknutej regulácie. Všeobecný súd pri svojom rozhodovaní nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, dokonca sa musí od doslovného znenia právneho textu odchyliť v prípade, ak to vyžaduje zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov. Preto ak súd prvej inštancie v súlade s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uzavrel, že skutočnosť, že žalobca nepodal sťažnosť voči uzneseniu o vznesení obvinenia MV SR ČVS: SKIS-72/OISS-V-2017 zo dňa 09.03.2017 nemožno považovať za nesplnenie zákonnej podmienky uvedenej v ust. § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., keďže by to odporovalo zmyslu a účelu predmetného zákona, ako aj doterajšej rozhodovacej súdnej praxe, ktorá je ustálená na aplikácii zákona č. 514/2003 Z. z. aj v prípadoch nezákonného trestného stíhania, ktoré vyústilo do právoplatného oslobodzujúceho rozsudku, tak vec vyhodnotil vecne správne. Odvolací súd dopĺňa, že CSP v článku 2 ods. 1 a 2, článku 3 ods. 1, § 48 ako aj § 220 kladie súdom dôraz na to, aby rozhodovali veci v súlade s rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, s cieľom zamedzenia rôznych výkladov právnych noriem tak, aby bola dosiahnutá rýchla, účinná a spravodlivá ochrana strán sporu. Strany sporu musia dostať v obdobných prípadoch rovnakú odpoveď na sporné otázky. Odvolací súd konštatuje, že právny názor vyjadrená v rozhodnutí veľkého senátu NS SR z 24.10.2022 sp. zn. 1VCdo/2/2022, je práve takýmto názorom najvyššej súdnej autority, ktorý sú sudy prvej inštancie aj odvolacie sudy povinné rešpektovať a vychádzať z neho. Preto je nedôvodná námietka žalovaného, že súd prvej inštancie (odvolací súd) by mal vychádzať z doslovného znenia § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. a žalobu zamietnuť. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne vec právne posúdil v otázke splnenia zákonných podmienok na priznanie náhrady škody, ak uzavrel, že oslobodzujúci rozsudok je dostatočným podkladom pre priznanie náhrady škody bez ohľadu na skutočnosť, že sťažnosť proti vzneseniu obvinenia podaná nebola. Odvolací súd konštatuje, že z rozhodnutia veľkého senátu NS SR z 24.10.2022 sp. zn. 1VCdo/2/2022 je potrebné vychádzať dovtedy, pokiaľ najvyššia súdna autorita nezmení na vec právny názor.

21. Ďalej je potrebné zo strany odvolacieho súdu nevyhnutné poukázať na principiálnu zodpovednosť odvolateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a súvisiacu viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 380 CSP). Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd nemôže v sporovom/kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených, konkrétnych námietok.

22. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd, v nadväznosti na odvolaciu námietku žalovaného vo vzťahu k nesprávnemu posúdeniu nároku žalobcu na náhradu majetkovej škody, čo do výšky sumy 1.637,43 eur konštatuje, že žalovaný nevzniesol žiadne konkrétne námietky, ktoré by boli spôsobilé prejednaná na odvolacom súde. Súčasne je nevyhnutné poukázať na podrobné zdôvodnenie (výpočty) tohto priznaného nároku, ktoré súd prvej inštancie vykonal, a s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a v celom rozsahu, a preto na ne poukazuje (viď bod 5 tohto odôvodnenia). S ohľadom na uvedené odvolací súd sa bližšie touto časťou nezaoberal. Rovnako žalovaný k priznaným úrokom z omeškania neuviedol žiadne vecné námietky, ktoré by bolo potrebné prejednať, pričom však je potrebné konštatovať, že súd prvej inštancie ich priznal správne a riadne ich odôvodnil (ich vznik, aj výšku).

23. K námietke týkajúcej sa priznania sumy 2.030,52 eur ako náhrady skutočnej škody v podobe povinnosti žalobcu nahradiť náklady spojené so štúdiom, nakoľko neexistuje príčinná súvislosť medzi vznikom škody a vznesením obvinenia, uvádza odvolací súd, že táto nie je dôvodná. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že z obsahu spisového materiálu pripojeného spisu mal jednoznačne preukázané (z posudku MV SR, Stredná odborná škola O. z 18.04.2017, č.l.383 spisu vedeného na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 36T/89/2017), že dôvodom prepustenia žalobcu zo služobného pomeru v skúšobnej dobe bolo vznesenie obvinenia. A teda správne uzavrel, že bola preukázaná príčinná súvislosť medzi trestným stíhaním žalobcu a zrušením služobného pomeru žalobcu v skúšobnej dobe, keďže v posudku bolo jednoznačne konštatované, že na základe nadobudnutia vedomosti SOŠ PZ O. o uznesení o

vznesení obvinenia žalobcovi s ním bol skončený služobný pomer. Správny bol aj záver, že nemožno súhlasiť s argumentáciou žalovaného prednesenou jeho zástupcom v záverečnej reči, že nemožno nárok žalobcovi priznať, keďže príčinou úbytku v majetkovej sfére žalobcu nebolo uznesenie o vznesení obvinenia, ale rozhodnutie SOŠ PZ, ktoré bolo vydané na základe zrušenia služobného pomeru v skúšobnej dobe. Správne súd prvej inštancie konštatoval, že nemožno vylúčiť náhradu škody len preto, že nebola prvým následkom príčiny, pričom škodlivý následok môže byť výsledkom konaní, ktoré na seba nadväzujú a nasledujú časovo za sebou, čím tvoria reťazec udalostí, vedúcich k spoločnému následku, presne tak ako v prejednávanej veci. Žalovaný sa nemôže zbaviť zodpovednosti za spôsobenú škodu takouto argumentáciou, keď jednoznačnou príčinou vzniku povinnosti nahradiť študijné náklady bolo vznesenie obvinenia, ktoré viedlo k skončeniu služobného pomeru. Správne súd prvej inštancie uzavrel, že bez vznesenia obvinenia voči žalobcovi by následok v podobe povinnosti žalobcu nahradiť náklady za vzdelanie nevznikol, keďže spúšťačom ukončenia služobného pomeru so žalobcom bolo práve vznesenie obvinenia voči jeho osobe. Škodlivý následok v podobe skutočnej škody, ktorá žalobcovi vznikla bol dôsledkom vznesenia obvinenia. Súd konštatuje, že bez nezákonného trestného stíhania by služobný pomer so žalobcom ukončený nebol, a teda by mu ani nevznikla povinnosť nahradiť náklady na vzdelanie. Preto ak rozhodol súd prvej inštancie, že zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 2 030,52 eur (spolu s príslušným úrokom z omeškania), ktorú bol žalobca povinný uhradiť na základe dohody o náhrade nákladov na vzdelanie č. p. SOŠP-54-006/2017, čo v konaní bolo preukázané, tak postupoval správne.

24. Odvolací súd konštatuje, že správne boli aj závery súdu prvej inštancie o vzniku nemajetkovej ujmy na strane žalobcu. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že nezákonnosť rozhodnutia nepochybne sama o sebe znamená pre poškodeného určitú nemateriálnu ujmu, poškodený je pritom povinný preukázať, v prípade uplatňovania jej peňažnej náhrady, vznik tejto nemajetkovej ujmy v jednotlivých oblastiach života a intenzitu zásahu, ako aj to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie, či zmiernenie tejto vzniknutej ujmy. Následne správne vyhodnotil posudok SOŠ PZ v O. tak, že tento korešponduje s tvrdeniami žalobcu, že svoje povinnosti si pri vykonávaní služobného pomeru plnil riadne, bol bezproblémový, dosahoval dobré výsledky. A teda možno skonštatovať, že žalobcovo tvrdenie o tom, že túžil vykonávať prácu policajta odzrkadľuje jeho posudok, ktorý vystavil SOŠ PZ v O., a že v prípade, ak by voči nemu nebolo vedené trestné stíhanie, v štúdiu na SOŠ v O. by zrejme pokračoval, keďže z posudku vyplynulo, že napriek dobrým výsledkom služobný pomer bol s ním skončený v dôsledku vznesenia obvinenia. Správne zdôraznil, že je rozhodujúce objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba. Pri strate štúdia a následne aj práce v oblasti, ktorá človeka naplňa z dôvodov nezákonného trestného stíhania by podľa názoru ujmu prežívala aj každá iná fyzická osoba. Súd prvej inštancie dôvodne ustálil, že žalobca mal záujem stať sa policajtom, a že to, že prišiel o túto možnosť ukončením služobného pomeru nie z vlastnej vôle negatívne zasiahlo do jeho uplatnenia čo sa týka pracovného života. Správne potom aj konštatoval, že pri takomto zásahu do osobnostnej sféry žalobcu podľa názoru súdu samotné konštatovanie porušenia práva by nebolo pre žalobcu dostatočným zadosťučinením, ako aj to, že mal preukázané skutočnosti rozhodujúce pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy podľa 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. Správne uzavrel aj okolnosť, že náhrada nemajetkovej ujmy sa určuje s prihliadnutím na osobu poškodeného a jeho doterajší život, pričom v prípade žalobcu išlo o osobu bezúhonnú, prostredie, ktorá žila a pracovala (žalobca študoval na SOŠ Policajného zboru v O.), pričom vznesenie obvinenia sa jej priamo dotklo, stratou zamestnania aj dobrej povesti. Závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v jeho súkromnom živote, prípadne v spoločenskom uplatnení boli výrazné, nakoľko žalobca nemohol dokončiť štúdium na Policajnej akadémii v dôsledku vznesenia obvinenia, a to podľa noriem súkromného práva. Vzhľadom na uvedené bol správny záver súdu prvej inštancie o tom, že žalobcovi patrí aj nemajetková ujma v peniazoch. Odvolací súd sa plne stotožnil so všetkými vyššie uvedenými skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, a preto rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP čo do výroku II. aj IV.

25. Odvolací súd sa však nestotožnil so sumou priznanej výšky primeranej náhrady nemajetkovej ujmy, a to z nasledovných dôvodov. Prvým je skutočnosť, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s nesporne tvrdou skutočnosťou, a to dĺžkou života žalobcu mimo Slovenskej republiky, ktorá v konaní bola nesporná. Podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné uvedenú dĺžku života mimo územia Slovenskej republiky posudzovať vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, práve ako dôsledok vznesenia obvinenia a poškodenia dobrého mena v dôsledku ukončenia štúdia na akadémii policajného zboru,

príčom však súd prvej inštancie uvedenú okolnosť nezohľadnil. Súd prvej inštancie ďalej nezohľadnil ani dĺžku obdobia, počas ktorého bol žalobca riešený orgánmi činnými v trestnom konaní, pričom je potrebné do uvedeného času započítať aj dobu konania pred súdom (do právoplatnosti oslobodzujúceho rozsudku). Uvedené skutočnosti je potrebné zohľadniť a vysporiadať sa s nimi pri výpočte priznávanej nemajetkovej ujmy. Odvolací súd súčasne konštatuje, že nedôvodnou bola námietka žalobcu, v ktorej sa tento domnieval, že nie je jeho povinnosťou preukazovať tvrdený zásah do osobného života vo vzťahu k rodine a prípadnému najbližšiemu okoliu. Ak by mala byť priznaná ujma aj za túto časť vzniknutej nemajetkovej ujmy, musela by byť táto časť preukázaná tak, ako to namietal žalovaný. Odvolací súd súčasne konštatuje, že námietky žalovaného (popretie skutkových tvrdení žalobcu) boli vznesené v podobe, kedy tieto vyvolávali zákonom zamýšľané následky (§149 CSP) až na pojednávaní v roku 2023, a preto súd prvej inštancie mal dať priestor na adekvátnu reakciu protistrane, aj prípadným odročením pojednávania, nakoľko nesporné tvrdenia žalobcu sa stali spornými. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku V. zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c). Odvolací súd konštatuje, že výrok IV. nezrušil, nakoľko má za to, že je daný nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá však by mala byť vyššia ako priznaná suma 1.000,- eur, preto ako bolo uvedené v predchádzajúcom odseku rozsudok v tejto časti potvrdil. Nakoľko došlo k zrušeniu zamietajúcej časti rozsudku (výrok V.), čo bude mať vplyv na pomer úspechu a neúspechu, tak odvolací súd zrušil aj výrok o trovách konania. Odvolací súd konštatuje, že pri rozhodovaní o trovách konania súd prvej inštancie postupoval správne, pričom nedôvodná je námietka žalobcu o príčinách konania v podobe neakceptácie jeho návrhu žalovaným. Uvedené je zohľadnené v samotnom úspechu žaloby. Nižšie odvolací súd uvádza kritéria a úvahy, ktorými by sa mal súd prvej inštancie pri posudzovaní zvyšného nároku žalobcu riadiť.

26. Odvolací súd konštatuje, že je potrebné zohľadňovať rozhodovaciu prax všeobecných súdov, či už na Slovensku alebo v Českej republike a rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva. Súd by sa mal v každom individuálnom prípade zamyslieť nad tým, v čom je nemajetková ujma žalobcu v jeho spoločenskom, pracovnom, rodinnom živote spôsobená nezákonným rozhodnutím, väčšia v porovnaní s ujмами spôsobenými uvedenými trestnými činmi (uznesenie NS SR 3Cdo/25/2019). Je dôležité si uvedomiť, že začaté trestné konanie, v priebehu ktorého sa vina nepreukáže, má takáto osoba právo na náležitú náhradu za ujmu, ktorá jej nedôvodným trestným stíhaním vznikla, a to za útrapy, ktorým bola v trestnom konaní vystavená, vrátane zasahovania do jej dôstojnosti, a to aj pre prípad, že boli príslušné úkony zrealizované štátnym orgánom oprávnené v súlade so zákonom za účelom zistenia, či podozrenie o spáchaní trestného činu je dôvodné, či teda orgánmi činnými v trestnom konaní označená osoba ako potenciálny páchatel' trestného činu skutočne trestný čin spáchala a či vôbec konanie, pre ktoré jej bolo vznesené obvinenie a prípadne podaná obžaloba, je možné kvalifikovať ako trestný čin. Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 4M Cdo/15/2009 konštatoval, že na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo.

27. V prípade, že sa podozrenie o spáchaní trestného činu nepreukáže, obvinenej osobe vznikne ujma. Ak zároveň trestné konanie trvá dlhšiu dobu, je zrejmé, že následky sú pre postihnutú nedôvodne obvinenú osobu o to väčšie, keďže spoločnosť má prirodzene voči obvinenému negatívny postoj. Pokiaľ sa nakoniec preukáže, že došlo vznesením obvinenia a podaním obžaloby k omylu, t. j. k nedôvodnému obvineniu dotknutej osoby, má pochopiteľne takáto osoba neodňateľné právo na satisfakciu za strádanie, ktorému bola vystavená počas trestného stíhania. Práve s týmto zámerom a za týmto účelom bol prijatý s účinnosťou od 1.7.2004 zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ktorý zrušil predtým účinný od 1.7.1969 zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánmi štátu, alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Zákon č. 514/2003 Z. z. zakotvil prísnu objektívnu zodpovednosť štátu za ujmu spôsobenú ľuďom činnosťou štátnych orgánov, aj keď tieto orgány vykonávali potrebné úkony v trestnom konaní na základe zákona s cieľom zistenia pravdy o okolnostiach spáchania trestného činu. Ústavný súd SR v náleze III US 754/2016-42 uviedol, že i keď vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy za väzbu súdna prax vytvorila postupne stabilizujúce sa kritéria určenia jej výšky (povaha trestnej veci, dĺžka a časové okolnosti väzby, preukázaný dopad väzby do osobnostnej sféry poškodeného a širšie okolnosti, za ktorých k vzniku nemajetkovej ujmy došlo, korigované všeobecnými princípmi spravodlivosti) vo vzťahu k rozhodovaniu o náhrade nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie takéto kritéria stabilizované súdnou

praxou neboli. V týchto prípadoch je potrebné podľa ústavného súdu zohľadniť medzi týmito kritériami jednak povahu trestnej veci, dĺžku trestného stíhania a predovšetkým dopady trestného stíhania do osobnostnej sféry poškodenej osoby (následky v osobnostnej sfére poškodeného), ako aj okolnosti, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo. Za pomoci týchto kritérií ustálená výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí však súčasne najmä zodpovedať všeobecne zdieľanej predstave spravodlivosti a slušnosti (obdobne rozsudok veľkého senátu NS ČR sp. zn. 30Cdo 2813/2011 z 27.6.2012).

28. Všeobecné súdy disponujú pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za vedenie trestného stíhania širokou mierou uváženia a ich úvahy nemožno limitovať mechanickým porovnávaním odškodňovania iných prípadov, upravených v iných právnych normách. Je to tak jednak preto, že v týchto prípadoch je nevyhnutné vychádzať z osobitných okolností veci, a jednak preto, že v prípade mechanického prenášania limitov právnej úpravy iných prípadov odškodnenia by to muselo znamenať predchádzajúce posúdenie tam stanovenej výšky odškodnenia z hľadiska spoločenskej spravodlivosti (nemožno limitovať výšku náhrady nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie porovnávaním odškodňovania bolesti či obeti trestných činov, pokiaľ všeobecnému súdu nepatrí právomoc posúdiť takúto zákonnú úpravu z hľadiska spoločenskej spravodlivosti). Významným je však aj to, že z hľadiska ústavnoprávneho je zodpovednosť štátu v týchto prípadoch konštruovaná ako objektívna absolútna zodpovednosť štátu, ktorý sám ako zákonodarca formuluje kritéria stanovenia výšky. Ak má každý právo na náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu, zaručené v článku 46 ods. 3 Ústavy, potom toto právo nie je možné v konkrétnom prípade zákonom obmedziť, či úplne vylúčiť. Opačný prístup by nerešpektoval princíp minimalizácie zásahov do základných práv v podobe ich prípadného obmedzenia, princíp maximalizácie zachovania obsahovej podstaty základného práva (obdobne napr. nález US ŠR sp. zn. III. ÚS 165/02 z 19.12.2002, nález sp. zn. II. ÚS 136/02 zo 17.7.2002, resp. nález sp. zn. II. ÚS 42/01 zo 17.7.2002 alebo nález sp. zn. III. ÚS 165/02 z 19.12.2002).

29. O trovách odvolacieho konania rozhodne v súlade s § 396 ods. 3 CSP súd prvej inštancie v novom rozhodnutí vo veci samej.

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C.s.p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 C.s.p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C.sp.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C.s.p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 C.s.p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C.sp.).